

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА
ТА ГРАФІКИ**

«НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В СИСТЕМІ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ»

Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції

**15 травня 2024 року
м. Одеса**

ОДЕСА – 2024

УДК: 378:37.09:7-057.86(08)

**Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (Протокол № 17 від 27.06.2024р.)**

Упорядники: Твердохлібова Я. М., кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри теорії і методики декоративно-прикладного мистецтва та графіки;

Спасскова О. П., кандидат мистецтвознавства, асистент кафедри теорії і методики декоративно-прикладного мистецтва та графіки.

Рецензенти: Ракович В. В. кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри образотворчого мистецтва і дизайну Херсонського державного університету;

Бартенєва І. О., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Науково-методична організація процесу підготовки фахівців в системі художньо-педагогічної освіти: досвід, перспективи : тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 травня 2024 р., м. Одеса) / упоряд. Я. М. Твердохлібова, О. П. Спасскова. – Одеса : Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського, 2024. – 116 с.

До збірника ввійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Науково-методична організація процесу підготовки фахівців в системі художньо-педагогічної освіти: досвід, перспективи», яка відбувалася у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» 15 травня 2024 року.

Збірник призначений для науковців (докторанти, аспіранти, магістранти), здобувачів вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти, педагогічних працівників різних типів закладів освіти, художників, дизайнерів, представників творчих спілок, арт-ринку.

Автори тез несуть особисту відповідальність за достовірність поданих матеріалів та за порушення прав інтелектуальної власності інших осіб.

7. Матвійчук Б. С. Естетосфера радянської реклами першої половини ХХ століття: культурологічний аналіз. *Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство*. 2015. Вип. 1. С. 54-57.

8. Хведчик В. Л., Сєдак О. І. Концептуальна ілюстрація як напрям сучасної книжкової графіки. *Технології та дизайн*. 2020. № 3 (36).

9. Царенко А. Естетосфера християнського монотеїзму. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філософія»*. 2017. Вип.20. С. 61-67.

10. Duarte R. Teses sobre a estetosfera. *Viso: Cadernos de estética aplicada*. 2021. V. 15. N° 29. P. 171-181.

Роман ПЕТРУК

*заслужений діяч мистецтв України, доцент,
виконувач обов'язків завідувача кафедри монументально-декоративного і
сакрального мистецтва Київської державної академії
декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука,
член Національної спілки художників України,
м. Київ*

Анна ВОРОНЮК

*здобувач вищої освіти ОС «бакалавр» Київської державної академії
декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука,
м. Київ*

**ДОСВІД РОЗПИСУ МОНУМЕНТАЛЬНОГО ОБ'ЄКТА ПІД
КЕРІВНИЦТВОМ ВОЛОДИМИРА ПРЯДКИ**

Ключові слова: *Володимир Прядка, КДАДПМД ім. М. Бойчука, монументально-декоративне мистецтво, монументальний об'єкт, робота в матеріалі, стінопис.*

Восени 2022 року здобувачі вищої освіти III та IV курсів ОС бакалавр спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені

Михайла Бойчука (КДАДПМД ім. М. Бойчука), отримали унікальний практичний досвід – виконали художній розпис екстер'єру стіни тунелю головного корпусу КДАДПМД ім. М. Бойчука під керівництвом народного художника України, професора кафедри рисунка КДАДПМД ім. М. Бойчука, видатного художника-монументаліста Володимира Михайловича Прядки (нар. 1942).

Зазначимо, що науково-педагогічні працівники КДАДПМД ім. М. Бойчука організовують для студентів екскурсії на монументальні об'єкти Києва, долучаючи їх до історії українського мистецтва, наочно демонструючи кращі досягнення в галузі монументального і сакрального мистецтва. Серед таких творів роботи В. Прядки – монументально-декоративні розписи в інтер'єрі Національної спілки майстрів народного мистецтва України (у співавторстві, 2003) та у вестибюлі Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (1988–1989, співавтор – В. Пасівенко), розпис мурів Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря: композиції «Собор Архангела Михаїла та небесних сил», «П'яте чудо святої Варвари» (1998, м. Київ, співавтори – О. Владимірова, В. Пасівенко), серія з 10 ікон на фасаді Свято-Михайлівського Золотоверхого собору (1999, у співавторстві з О. Владиміровою) та багато інших робіт.

Варто зауважити, що робота в матеріалі є важливою складовою освітнього процесу для студентів-монументалістів, адже дає змогу апробувати засвоєні під час навчання навички на реальному об'єкті.

Особливістю монументального мистецтва є його невіддільність від архітектури, що передбачає створення роботи з урахуванням простору, природного середовища.

Розробляючи ескізи для монументального твору, – в нашому випадку розпису стіни, – мистець завжди повинен враховувати розмір, пропорції, фактуру стіни, матеріал її покриття, розташування в комплексі будівель (архітектурний контекст), історичний бекграунд місцевості та призначення будівлі. Саме тому для виконання розписів на стіні тунелю на території мистецького закладу вищої освіти було обрано сюжети, що відображають діяльність художника-студента, його світ. Загальний ансамбль складається з двох блоків-сюжетів. Перший – багатофігурна композиція «Заняття з рисунка», присвячена здобуттю студентами фаху та відображає процес їхнього навчання у класі академічного рисунка під керівництвом В. Прядки. Поруч із

сюжетом «Заняття з рисунка» – композиція «Гончарна майстерня». Зображено гончара в робітні у вирі трипільських мотивів, що суголосно із призначенням тунелю, який веде до майстерень керамістів.

Розписи виконані в дусі народних майстрів України – декоративно узагальнені, з насиченими кольорами, що наповнюють символізмом досить класичні сюжети. Важливо відзначити особливу цінність колірних співвідношень на етапі підготовки ескізів до композицій екстер'єру. Для роботи на зазначеному об'єкті було обрано чотири кольори з їхніми тоновими розтяжками, що об'єднало дві композиції в єдиний ансамбль.

Під час виконання завдання важливим аспектом стала командна робота. Задля досягнення результату, керівником було визначено кожному зону для роботи. Важливість практики для майбутніх художників під керівництвом досвідченого майстра є справжньою школою майстерності, а виконання таких завдань у комфортному для студента середовищі однодумців дає позитивний результат у вигляді готової композиції – твору мистецтва.

Роман ПЕТРУК

*заслужений діяч мистецтв України, доцент,
виконувач обов'язків завідувача кафедри монументально-декоративного і
сакрального мистецтва Київської державної академії
декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука,
член Національної спілки художників України,
м. Київ*

Ганна ПРОКОПЕНКО

*здобувач вищої освіти ОС «бакалавр» Київської державної академії
декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука,
м. Київ*

ДО ПИТАННЯ РОЗРОБКИ МОНУМЕНТАЛЬНОГО ОБ'ЄКТА ЯК НАВЧАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

*Ключові слова: монументальне мистецтво, мурал, архітектура, середовище,
композиція, розпис, КДАДПМД ім. М. Бойчука.*

Зміст

Бартенєва І., Фазлуєв В. Теоретичні аспекти підготовки майбутніх фахівців мистецького спрямування до формування естетичної культури здобувачів освіти.....	3
Богайчук Л., Гвоздьова О. Образ Тараса Шевченка у творчості сучасних художників.....	7
Бредньова В., Прохорец І. Особливості методики графічної підготовки студентів молодших курсів на сучасному етапі.....	10
Брянський Г. Сенс педагогічно-мистецької творчості майбутнього вчителя образотворчого мистецтва у новітніх освітніх реаліях.....	13
Волинська О. Національна мистецька освіта України: досвід Галичини.....	17
Ворніков В. Формування толерантного менталітету особистості в світлі сучасних принципів навчання: інтегративна єдність мистецтва й педагогіки.....	20
Главенчук О. Метод викладання. Девіз викладача і здобувача освіти: «Будь-яке навчальне завдання виконане здобувачем освіти – потенційна виставкова робота».....	25
Гоманюк В. «Кодима-фест» – творча лабораторія Одеського художнього фахового коледжу ім. М. Б. Грекова (досвід практичної роботи 2016-2019 н. р.).....	32
Ейвас Л. Самобутність професійного мистецтва витинанки дніпровського регіону.....	34
Ейвас Л., Губа А. Народна обрядова символіка у декоративних композиціях сучасних українських митців.....	37
Ковальов О., Мірошниченко Н. Історично-мистецькі основи етнокультурної спадщини Сіверщини.....	41
Красюк І. Освітні втрати та шляхи їх подолання в умовах воєнного стану.....	46
Крижевська С Необхідні складові підготовки майбутніх викладачів образотворчого мистецтва.....	50
Литовченко Н., Поступаленко Р. Популяризація українського мистецтва за кордоном під час війни.....	52
Лоза Н., Борисюк З. Анімалістика у художньому ткальстві. Шлях у пошуку художнього образу у навчанні здобувачів вищої освіти художньо-графічного факультет.....	55
Малік О. Артрезиденція «Ціна свободи» – новації в творчому середовищі візуального мистецтва України.....	57
Мунтян С. Значення Петриківського розпису в сучасному мистецтві.....	59
Орос І. Сучасні інтерактивно-розвивальні методи навчання майбутніх художників-педагогів: поєднання друкованої та комп'ютерної графік.....	61
Петренко О., Люта Д. Петриківський розпис у його культурно-історичному й художньо-педагогічному вимірах.....	66

Петренко О., Щербакова Л. Естетично-ментальні параметри побудови індивідуальної роботи зі студентами в межах курсу «Художньо-прикладна графіка».....	70
Петрук Р., Воронюк А. Досвід розпису монументального об'єкта під керівництвом Володимира Прядки.....	75
Петрук Р., Прокопенко Г. До питання розробки монументального об'єкта як навчального завдання.....	77
Ракович В. Синтез традиційних і сучасних підходів під час вивчення матеріалознавства у живописі.....	79
Резніченко Г. Тарас Шевченко в українському образотворчому мистецтві.....	83
Смичковська О., Бредньова В. Удосконалення підходів до навчання онлайн на практичних заняттях з графічних дисциплін.....	86
Спаскова О. Дослідження декоративно-прикладного мистецтва Слобожанщини XVII – XVIII ст. у виданнях з книжкової колекції Бібліотеки Університету Ушинського.....	89
Спаскова О., Ван Сює Питання традицій та інновацій у підготовці магістрантів-художників із КНР.....	92
Твердохлібова Я. Методична підготовка майбутніх вчителів образотворчого мистецтва.....	95
Харитонова І. Обґрунтування щодо ведення дисциплін «Робота на пленері», «Практика на пленері» елементарного підрівня початкової мистецької освітньо-виховної діяльності КЗПСО «Мистецька школа №15 імені Т. І. Боевої м. Одеси».....	99
Шевчук Т. Візії війни в сучасній українській політичній карикатурі та постері.....	102
Шкільник О. Тема козацтва в образотворчому мистецтві як засіб формування патріотизму і національної ідентичності особистості: історичний аспект.....	109

Наукове видання
НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ В СИСТЕМІ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ
Всеукраїнська науково-практична конференція
м. Одеса, 15 травня 2024 року